

2014-12-05

PERSCOMMUNIQUÉ

Belangrijkste bevindingen van het colloquium 2014 van de NBB 'Total factor productivity: measurement, determinants and impacts'

(Artikel voor het Economisch Tijdschrift van december 2014)

Dit artikel vat de belangrijkste bevindingen samen van de wetenschappelijke bijdragen en de gesprekken van het colloquium 2014 van de Bank over het thema 'Total factor productivity: measurement, determinants and impacts'.

Tijdens het colloquium werden zes originele bijdragen voorgesteld en besproken. Daarnaast werd in drie presentaties ingegaan op de oorzaken van de vertraging van de groei van de totale factorproductiviteit in de geavanceerde economieën, alsook op de sleutelrol van innovaties (zowel inzake producten en productieprocessen als op het vlak van organisatie en management) in de groei van de TFP. Tot slot werd door een panel van internationale experts gewezen op de belangrijkste economische beleidsmaatregelen die moeten worden genomen om de zogenoemde seculaire stagnatie te vermijden.

Op basis van alle uiteenzettingen en discussies kunnen de volgende bevindingen worden geformuleerd.

In de eerste plaats hebben de verschillende sprekers erop gewezen dat de totale factorproductiviteit (TFP) van cruciaal belang is voor een duurzame en houdbare economische groei. Sedert de jaren 2000 vertraagt de ontwikkeling van de TFP echter in de geavanceerde economieën. Deze vertraging heeft meerdere oorzaken.

Zo kunnen de tertiërisering van de economieën en de ontoereikende investeringen in Europa worden vermeld. Dit gebrek aan investeringen uit zich niet alleen in termen van innovatie (zowel op het vlak van producten, productieprocessen als van organisatie en management), maar is ook bijzonder verontrustend omdat het een negatieve invloed heeft op het toekomstige groeipotentieel, in een omgeving waarin de vergrijzing van de arbeidskrachten, zoals aangetoond in een van de bijdragen, eveneens de groei van de TFP drukt.

Behalve op de rol van de investeringen, in het bijzonder de investeringen die innovatie genereren, als bron van de TFP-groei, hebben sommige sprekers ook gewezen op het belang van een optimale reallocatie van de beschikbare middelen van de minst productieve naar de meest productieve bedrijven, of het nu gaat om werknemers of om financiële middelen. Voor deze optimale reallocatie van middelen zijn efficiënte markten nodig.

Structurele hervormingen, zowel op de product- en dienstenmarkten als op de arbeidsmarkt, kunnen dus leiden tot een sterkere TFP-groei op macro-economisch niveau. Hoewel deze hervormingen dus heilzaam zouden kunnen zijn op lange termijn, gaan ze gepaard met kortetermijnkosten voor de personen die betrokken zijn bij deze reallocaties. Teneinde de aanvaarding van de noodzakelijke hervormingen voor deze reallocatie te vergemakkelijken en dit proces te begeleiden, dient dan ook bijzondere aandacht te worden besteed aan opleiding, scholing, noodzakelijke maatregelen inzake financiële regulering, alsook aan de verbetering van het ondernemingsklimaat.